

Eesti 65. keemiaolümpiaadi lõppvooru temaatika

2017/18. õppeaasta

23.–24. märtsil 2018. a toimub keemiaolümpiaadi lõppvoor. 9. ja 10. klassile esitab žürii lahendamiseks samad ülesanded (*komplektis on 9 ülesannet, millest paremusjärjestuse koostamisel lähevad arvesse 6 parimat*), kuid arvestus toimub kummaski klassis eraldi.

Lõppvooru parimad õpilased kutsutakse **30. märtsil – 3. aprillil** toimuvasse treeninglaagrisse ja valikvõistlusele, selgitamaks välja Balti keemiaolümpiaadi võistkonda.

Lõppvooru temaatika on järgmine:

9.–10. klass

- binaarsed lämmastikuühendid
- elavhõbeda keemia¹
- ideaalgaasi seadus^{2A}
- kuubilise võrega kristallstruktuurid^{3A}
- Lewise struktuurid^{2B}
- mitmeprootoniliste hapete dissotsiatsioonikonstandid^{2C}
- molekuli graafiline kujutis ja stereoisomeeria^{3B}
- pH arvutused^{3C}
- protsentarvutused
- reaktsiooni soojusefekt^{4A}
- redoksreaktsioonide kirjutamine ja tasakaalustamine^{4B}
- tiitrimine^{2D}
- vee karedus^{5, 6, 7, 8}

11.–12. klass

- brutovalemid, keemiliste ühendite sümmeetriatasandid^{4C}
- ideaalgaasi seadus^{2A}
- lahuste kolligatiivsed omadused
- liitiumorgaanilised ühendid^{4D, 9A}
- reaktsiooni soojusefekt^{4A, 9B}
- reaktsiooni kiirus ja tasakaal^{4E, 4F, 9C}
- redoksreaktsioonide kirjutamine ja tasakaalustamine^{4B}
- stereoisomeeria^{3B, 9A}
- tiitrimine^{2D, 4G, 9D}

1. H. Karik, K. Truus. Elementide keemia. Ilo 2003, lk 330–339
2. J. Metsik. [Keemia alused](#). Ettevalmistus loodusteaduste olümpiaadiks. Tartu Ülikool 2017
  - ^A lk 16–21, 25
  - ^B lk 59–64
  - ^C lk 139–141, 148–149
  - ^D lk 21–23, 153–161
3. [Eesti keemiaolümpiaadide koduleht](#)
  - ^A [Kuubilise võrega kristallstruktuurid](#)
  - ^B V. Ivaništšev. [Stereokeemia põhimõisted](#)
  - ^C E. Paenurk. [Happed, alused ja pH](#)
4. [Teaduskooli õppematerjalid](#)
  - ^A R. Pullerits. [Keemilise reaktsiooni energeetiline efekt](#)
  - ^B R. Pullerits. [Redoksreaktsioonid](#)
  - ^C V. Ivaništšev, H. Ers, V. Säask. [Brutovalemid ja isomeeride leidmine](#)
  - ^D K. Viht. [Funktsionaalsed rühmad II](#)
  - ^E V. Past. [Keemiline tasakaal](#)
  - ^F V. Past. [Reaktsioonikineetika](#)
  - ^G N. Nekrassova. [Elektrolüütide lahused](#)
5. M. Saar, N. Katt. Keemia õpik IX klassile. Maurus, Tallinn 2016, lk 45–46
6. [TaskuTark](#). [Vee karedus](#)
7. <http://mudelid.5dvision.ee/kare/>
8. H. Karik, K. Truus. Elementide keemia. Ilo, Tallinn, 2003: lk 96–98
9. 50th International Chemistry Olympiad: [Preparatory Problems](#)
  - ^A Problem 21. Fluorinated radiotracers
  - ^B Problem 2. Thermochemistry of rocket fuels
  - ^C Problem 3. HIV protease
  - ^D Problem 13. Determination of active chlorine in commercial products